

STORTINGET

Innst. 30 S

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Prop. 8 S (2021–2022) og Dokument 8:11 S (2021–2022)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2021 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet (ekstra utbetaling til mottakere av bostøtte som hjelp til å dekke høye strømutfgifter) og Representantforslag fra stortingsrepresentantene Tobias Drevland Lund, Marie Sneve Martinussen og Sofie Marhaug om strakshjelp med strømregninga for folk med dårlig råd

Til Stortinget

1. Sammendrag fra Prop. 8 S (2021–2022)

Kommunal- og moderniseringsdepartementet foreslår i proposisjonen å øke bevilgningen til bostøtte i 2021 for å dekke en ekstraordinær utbetaling til mottakerne i de delene av landet med høyest strømpriser. Det pekes i proposisjonen på at kraftprisene høsten 2021 har vært rekordhøye i deler av landet. Dette gjør at mange får høye utgifter til oppvarming av boligen, noe som er spesielt utfordrende for dem med lave inntekter. Den ekstraordinære utbetalingen skal være en hjelp til å dekke høye strømregninger for husstander med lave inntekter. Utbetalingen skal gjøres i november, samtidig som ordinær bostøtte utbetales.

Det vises til proposisjonens pkt. 2 for en omtale av bakgrunnen for forslaget. Først gis en omtale av den norske kraftsituasjonen. Deretter gis en omtale av bostøtten.

Det vises i proposisjonen til at den ekstraordinære situasjonen i hovedsak begrenser seg til områdene sør for Sognefjorden og Dovrefjell. Regjeringen vurderer derfor at ekstrautbetalingen kan begrenses til fylkene Vestland, Rogaland, Agder, Vestfold og Telemark, Innlandet, Oslo og Viken, samt Røros kommune i Trøndelag. Med denne avgrensningen vil ordningen omfatte om lag fem av seks bostøttemottakere.

I likhet med i 2019 og våren 2021 foreslår regjeringen at hver husstand får 2 950 kroner, og at husstander som består av flere personer, får 120 kroner i tillegg per person ut over den første. Eksempelvis vil en barnefamilie på fem få en ekstra utbetaling på 3 430 kroner.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet legger til grunn at antall berørte mottakere vil være om lag 66 000. Forslaget anslås å medføre utbetalinger på 202 mill. kroner.

2. Sammendrag fra Dokument 8:11 S (2021–2022)

I Dokument 8:11 S (2021–2022) fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen snarest komme tilbake til Stortinget med forslag til en ekstraordinær engangsutbetaling for å dekke de økte strømutfgiftene gjennom vinteren til alle som kvalifiserer til å motta bostøtte i minst én av månedene i fjerde kvartal av 2021. Denne ekstra utbetalingen av bostøtte for å dekke høye strømutfgifter skal ikke gå til fratrukk i andre ytelser.
2. Stortinget ber regjeringen opprette en midlertidig ordning hvor også de som i dag ikke mottar

bostøtte, kan søke om dekning av høye oppvarmingskostnader dersom de har lav inntekt og høye bavgifter.

3. Stortinget ber regjeringen legge fram en sak for Stortinget som sikrer at el- og oppvarmingskostnader medregnes i grunnlaget for utbetaling av bostøtte for alle grupper, uavhengig av om dette betales gjennom husleie eller felleskostnader eller ikke er inkludert i disse.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

3. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Rune Støstad, Siri Gåsemyr Staalesen, Terje Sørvik og lederen Lene Vågslid, fra Høyre, Mudassar Kapur, Anne Kristine Linnestad og Mari Holm Lønseth, fra Senterpartiet, Heidi Greni, Kathrine Kleveland og Per Martin Sandtrøen, fra Fremskrittspartiet, Helge André Njåstad og Erlend Wiborg, fra Sosialistisk Venstreparti, Grete Wold, fra Rødt, Tobias Drevland Lund, og fra Venstre, André N. Skjelstad, viser til at i denne innstillingen behandles Prop. 8 S (2021–2022) og Representantforslag 11 S (2021–2022).

Komiteen har i brev av 28. oktober 2021 til Kommunal- og moderniseringsdepartementet v/statsråd Bjørn Arild Gram bedt om en vurdering av representantforslaget. Statsrådets uttalelse følger av vedlagte brev av 1. november 2021.

3.1 Komiteens merknader til Prop. 8 S (2021–2022)

Komiteen viser til at regjeringen med denne proposisjonen foreslår å øke bevilgningen til bostøtte i 2021 for å dekke en ekstraordinær utbetaling til mottakerne i de delene av landet med høyest strømpriser. Komiteen mener det er viktig med tiltak som kan imøtekomme de høye strømprisene, som særlig rammer de med lave inntekter. Komiteen vil vise til at utbetalingen skal gjøres i november, samtidig som ordinær bostøtte utbetales.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Venstre viser til at de siste ukene har vært store utslag i strømprisen. Slike store økninger kan være vanskelig å bære for familier med anstrengt økonomi fra før. Et enstemmig storting har derfor pålagt regjeringen å fremme forslag om midlertidig styrking av bostøtten og sosialhjelpen som av-

hjelper situasjonen. Disse medlemmer viser videre til at det både i 2019 og i 2021 ble foretatt en ekstra utbetaling av bostøtte for å dekke økte strømutgifter, og at dette er riktig å gjøre også i år. Disse medlemmer støtter en tilsvarende løsning som i både 2019 og 2021, som den gang ga en ekstra utbetaling på 2 950 kroner til hver husstand med et tillegg på 120 kroner for hvert husstandsmedlem ut over det første.

Disse medlemmer viser videre til at det i proposisjonen står at kommunene skal ta hensyn til høye strømutgifter ved utmålingen av sosialhjelp, og at arbeids- og inkluderingsministeren vil minne kommunene om dette. Det blir for passivt. Disse medlemmer viser til veileder for behandling av saker om økonomisk stønad under pandemien, som er besluttet videreført ut 2021. Av veilederen fremkommer det blant annet at kommunene bør være tilbakeholdne med å stille vilkår om avhending av bolig, bil eller andre eiendeler for å få innvilget sosialhjelp, da behovet antagelig vil være kortvarig. Disse medlemmer ber regjeringen sørge for at denne veilederen også gjøres gjeldende så langt det passer i forbindelse med de høye strømprisene og ved behov utover i 2022.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at komunesektoren under regjeringen Solberg ble kompensert for de ekstraordinære kostnadene relatert til koronapandemien.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre ber regjeringen vurdere om det er behov for å kompensere kommunene for merkostnadene knyttet til styrkingen av sosialhjelpen som er skissert over.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet støtter hovedintensjonen i proposisjonen om å øke bevilgningen til bostøtte i 2021 for å dekke en ekstraordinær utbetaling til delene av landet med høyest strømpriser, men mener forslaget ikke er nok til å komme alle med behov i møte. Bostøtten treffer bare et fåtall av innbyggerne – ifølge regjeringens egne tall bare 66 000 av landets vel 2,5 millioner husstander. Derfor ville Fremskrittspartiets forslag i trontale- og tiltredelsesdebatten om fjerning av elavgift og kutting i merverdiavgift vært langt mer treffsikkert og hjulpet langt flere.

Disse medlemmer viser til at i tillegg til strømprisene er drivstoffprisene og matvareprisene også høye. Renten er også på vei opp, noe som gjør det ytterligere krevende for mange husholdninger. Derfor er det behov for å gjøre mer enn det regjeringen legger opp til.

Gjennom pandemien har Stortinget bevilget store summer til krisepakker for næringslivet og arbeidsløse. Disse medlemmer mener derfor at det nå er

vanlige folks tur til å bli prioritert i en tid der mange utgifter øker sterkt i Norge.

Disse medlemmer understreker at landet har andre samfunnsgrupper med svak økonomi som særlig må ivaretas i en ny krisepakke. Mange studenter er i en vanskelig situasjon på grunn av økte utgifter. Disse medlemmer mener derfor det bør tas initiativ til egne tiltak overfor disse. Disse medlemmer mener det er naturlig å vurdere økt studiestøtte og heving av inntektsgrensen til studenter.

Disse medlemmer mener det beste er at staten avstår fra å hente inn avgifter i denne ekstraordinære situasjonen, slik at flere greier å leve av egen inntekt og slipper å be det offentlige om bistand. Men det er grunn til å forberede seg på at det uansett kan bli økt behov for sosialhjelp. Derfor vil disse medlemmer også styrke skjønnsmidlene til kommunene, slik at nødvendige midler til vanlige mennesker blir utdelt lokalt. Dette er en effektiv måte å sikre midler til at kommunene kan styrke sosialhjelpen til de som trenger det – og statsforvalterne må passe på at midlene går som tiltenkt. Her kan man treffe de som faller utenfor bostøtten, men likevel har behov for hjelp til å dekke de økte strømutfgiftene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Rødt vil understreke at det er en forventning om at kommunene ikke straffer innbyggere gjennom sosialhjelpen om disse på grunn av ekstra statlige tilskudd får økt bostøtte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil sørge for at bostøtten blir et ekstra tilskudd til minstepensjonister selv om minstepensjonen har økt de siste årene og mange har falt ut av bostøtteordningen. Minstepensjonistene lever på inntekter under fattigdomsgrensen, og dette er etter disse medlemmers syn ikke holdbart.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en krisepakke for vanlige folk, der avgiftstrykket reduseres slik at flere kan leve av egne inntekter.»

«Stortinget ber regjeringen utvide skjønnsmidlene for fordeling til boutgifter i kommunene.»

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag for å styrke studentenes stønader slik at de får betalt uforutsette høye strømutfgifter.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at minstepensjonister fortsatt har krav på å motta økt bostøtte selv om minstepensjonen har økt.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til at studenter ikke dekkes godt av ordninger for å kompensere for høye strømpriser. Dette gjør at en viktig gruppe med dårlig råd ikke har den tilgangen til hjelp de burde ha. Disse medlemmer ber regjeringen starte en prosess for studenter, som ikke omfattes av bostøtteordningen, slik at en tilsvarende ordning for eksempel kan gis via Lånekassen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre registrerer at regjeringen bevisst har valgt å holde studentene utenfor proposisjonen. Dette er en gruppe som er svært sårbar for uforutsette utgifter, og bør på lik linje med andre mottakere av støtten omfattes av ordningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en ordning for strømstipend for vinteren 2021/2022, som et ekstra stipend til alle fulltidsstudenter for å dekke økte strømutfgifter denne vinteren.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til regjeringens foreslåtte engangsutbetaling av bostøtte og vil bemerke at en stor svakhet ved forslaget er at mottakerne risikerer å få fratrukk for andre ytelser. Disse medlemmer viser også til at enkelte av ulike grunner ikke kvalifiserer til bostøtte i november 2021 selv om de har høye oppvarmingskostnader, og at den foreslåtte engangsutbetalingen også bør omfatte flere bostøttemottakere enn det som er foreslått.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at ekstraordinære utbetalinger av bostøtte ikke skal komme til fratrukk for andre ytelser.»

«Stortinget ber regjeringen sikre likebehandling av alle som har behov for bostøtte høsten 2021, ved å sikre at alle som av ulike grunner ikke kvalifiserer til bostøtte i november 2021, men som fikk innvilget det i oktober 2021, også får en ekstraordinær utbetaling.»

Disse medlemmer mener den foreslåtte ordningen med engangsutbetaling av bostøtte kun for november er for kortvarig, og ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag som dekker månedene som kommer også.

Komiteen vil vise til at situasjonen med særlig høye strømavgifter i hovedsak begrenser seg til områdene sør for Sognefjorden og Dovrefjell. Komiteen merker seg videre at regjeringen i lys av dette vurderer at ekstraavgiften kan begrenses til fylkene Vestland, Rogaland, Agder, Vestfold og Telemark, Innlandet, Oslo og Viken, samt Røros kommune i Trøndelag. Komiteen viser til at med en slik avgrensning vil ordningen omfatte om lag fem av seks bostøttemottakere.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt bemerker at den ekstraordinære avgiften er foreslått gitt i enkelte geografiske områder. Disse medlemmer viser til at denne situasjonen vil kunne endre seg. Disse medlemmer understreker at regjeringen må følge nøye med på utviklingen, med tanke på om flere områder må omfattes av ordningen.

Disse medlemmer registrerer at regjeringen vil minne kommunene om at det skal tas hensyn til høye strømavgifter ved utmåling av sosialhjelp. Disse medlemmer mener påminnelser ikke er nok, kommunene har stramme budsjetter, og mener regjeringen derfor må følge opp med forslag om økonomisk kompensasjon for de økte utgiftene kommunene påføres.

Disse medlemmer viser til at bostøtteordningen over lang tid har blitt uthulet, og at de nye regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet i Hurdalsplattformen varsler at de vil

«Styrke bostøtteordningen som skal sikre at husstander med lav inntekt og høye bostøtteavgifter har en egnet bolig.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen styrke bostøtteordningen slik at flere husstander med lav inntekt og høye bostøtteavgifter kvalifiserer til å motta støtte.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til forslag i Innst. 273 S (2020–2021), som fikk støtte av Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet de Grønne og Rødt:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en sak for Stortinget som sikrer at el- og oppvarmingskostnader medregnes i grunnlaget for utbetaling av bostøtte for alle grupper, uavhengig av om dette betales gjennom husleie eller felleskostnader eller ikke er inkludert i disse.»

Disse medlemmer mener det er viktig at alle bostøttemottakere får medregnet el- og oppvarmingskostnader i grunnlaget for utbetaling av bostøtte, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en sak for Stortinget som sikrer at el- og oppvarmingskostnader medregnes i grunnlaget for utbetaling av bostøtte for alle grupper, uavhengig av om dette betales gjennom husleie eller felleskostnader eller ikke er inkludert i disse.»

Komiteens medlem fra Rødt mener at dagens bostøtteordning ikke er tilstrekkelig for å hjelpe alle som sliter med å betale for oppvarmingskostnader under den pågående strømkrisa. Dette medlem mener derfor at det i dagens prekære situasjon der høye strømregninger kan sette mange husstander i en svært vanskelig økonomisk situasjon, er riktig å senke terskelen for å kunne få dekket strømregningen av Nav, uten at det skal utløse uforholdsmessig belastende krav slik dagens praksis med ordinær behovsprøving fungerer. Dette medlem mener at man på denne måten kan bidra til å hjelpe langt flere enn kun de som i dag kvalifiserer til å motta bostøtte.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Nav ved behandling av søknader om sosialhjelp for å dekke høye oppvarmingskostnader de kommende vintermånedene i 2021/2022 ikke stiller vilkår om salg av nødvendige eiendeler som bolig, bil eller andre verdigjenstander eller krav om å bruke av oppsparte midler.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet vil vise til at det i Hurdalsplattformen pekes på flere tiltak for å redusere høye strømkostnader, blant annet lavere avgift på elektrisk kraft, økt bostøtte, geografisk prisutjevning av nettleie og styrkede forbrukerrettigheter. Disse medlemmer vil også understreke at det videre heter i Hurdalsplattformen at regjeringen vil utrede hvordan norsk krafteksport påvirker forsyningssikkerheten for kraft og norske strømpriser, og at regjeringen ikke vil godkjenne nye mellomlandsforbindelser i denne regjeringssperioden.

Disse medlemmer vil vise til at bostøtten ikke nødvendigvis vil nå fram til alle som rammes av høye strømavgifter. Økonomisk sosialhjelp kan være en supplerende ytelse til de som får utfordringer med sin privatøkonomi. Disse medlemmer mener det derfor er viktig at regjeringen varsler i proposisjonen at arbeids- og inkluderingsministeren vil minne kommunene om at det skal tas hensyn til høye strømpriser ved utmåling av sosialhjelp. Disse medlemmer viser til omtalen av dette i proposisjonen.

Disse medlemmer viser til at en ekspertgruppe nå gjennomgår dagens bostøtteordning og skal levere sin rapport innen 1. mai 2022. Det er gode grunner til å ta en gjennomgang av bostøtteordningen. Disse medlemmer deler intensjonene i flere av forslagene som fremmes, og imøteser derfor en samlet gjennom-

gang av bostøtteordningen etter at ekspertutvalget har kommet med sin rapport. Disse medlemmer viser til statsrådets vurdering av representantforslaget fra Rødt og støtter denne.

Disse medlemmer er glad for at opposisjonen har lest Hurdalsplattformen, og viser til partiet Rødt, som i sine merknader siterer fra plattformen. Disse medlemmer vil vise til at Rødt slår inn åpne dører, og ser det ikke som nødvendig at Stortinget skal be regjeringen om å gjennomføre en politikk regjeringen allerede har slått fast i Hurdalsplattformen at den vil gjennomføre.

Komiteen viser for øvrig til omtalen av forslaget i proposisjonen.

3.2 Komiteens merknader til Dokument 8:11 S (2021–2022)

Komiteen viser videre til Dokument 8:11 S (2021–2022). I representantforslaget fremmes tre forslag fra representanter fra Rødt som lyder:

- «1. Stortinget ber regjeringen snarest komme tilbake til Stortinget med forslag til en ekstraordinær engangsutbetaling for å dekke de økte strømutfittene gjennom vinteren til alle som kvalifiserer til å motta bostøtte i minst én av månedene i fjerde kvartal av 2021. Denne ekstra utbetalingen av bostøtte for å dekke høye strømutfitter skal ikke gå til fratrukk i andre ytelser.
2. Stortinget ber regjeringen opprette en midlertidig ordning hvor også de som i dag ikke mottar bostøtte, kan søke om dekning av høye oppvarmingskostnader dersom de har lav inntekt og høye boutgifter.
3. Stortinget ber regjeringen legge fram en sak for Stortinget som sikrer at el- og oppvarmingskostnader medregnes i grunnlaget for utbetaling av bostøtte for alle grupper, uavhengig av om dette betales gjennom husleie eller felleskostnader eller ikke er inkludert i disse.»

Komiteen viser til de respektive partiers merknader til Prop. 8 S (2021–2022).

4. Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en ordning for strømstipend for vinteren 2021/2022, som et ekstra stipend til alle fulltidsstudenter for å dekke økte strømutfitter denne vinteren.

Forslag fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen sikre at ekstraordinære utbetalinger av bostøtte ikke skal komme til fratrukk for andre ytelser.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen sikre likebehandling av alle som har behov for bostøtte høsten 2021, ved å sikre at alle som av ulike grunner ikke kvalifiserer til bostøtte i november 2021, men som fikk innvilget det i oktober 2021, også får en ekstraordinær utbetaling.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen styrke bostøtteordningen slik at flere husstander med lav inntekt og høye boutgifter kvalifiserer til å motta støtte.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen legge frem en krisepakke for vanlige folk, der avgiftstrykket reduseres slik at flere kan leve av egne inntekter.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen utvide skjønnsmidlene for fordeling til boutgifter i kommunene.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen legge frem forslag for å styrke studentenes stønader slik at de får betalt uforutsette høye strømutfitter.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen sørge for at minstepensjonister fortsatt har krav på å motta økt bostøtte selv om minstepensjonen har økt.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen legge fram en sak for Stortinget som sikrer at el- og oppvarmingskostnader medregnes i grunnlaget for utbetaling av bostøtte for alle grupper, uavhengig av om dette betales gjennom husleie eller felleskostnader eller ikke er inkludert i disse.

Forslag fra Rødt:

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen sørge for at Nav ved behandling av søknader om sosialhjelp for å dekke høye oppvarmingskostnader de kommende vintermånedene i 2021/2022 ikke stiller vilkår om salg av nødvendige

eiendeler som bolig, bil eller andre verdigjenstander eller krav om å bruke av oppsparte midler.

5. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

I statsbudsjettet for 2021 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post Formål	Kroner
		Utgifter:
581	Bolig- og bomiljøtiltak	
	70 Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	202 000 000
	fra kr 3 309 608 000 til kr 3 511 608 000	

II

Dokument 8:11 S (2021–2022) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Tobias Drevland Lund, Marie Sneve Martinussen og Sofie Marhaug om strakshjelp med strømregninga for folk med dårlig råd – vedlegges protokollen.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 4. november 2021

Lene Vågslid

leder og ordfører

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets kommunal- og forvaltningskomite

0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/5543-2

1. november 2021

Vurdering av Dokument 8:11 S (2021-2022) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Tobias Drevland Lund, Marie Sneve Martinussen og Sofie Marhaug

Jeg viser til brev av 28.10.2021 fra kommunal- og forvaltningskomiteen ved komitéleder Lene Vågslid. Der ber komiteen om departementets vurdering av Dokument 8:11 S (2021-2022) fra stortingsrepresentantene Tobias Drevland Lund, Marie Sneve Martinussen og Sofie Marhaug. Representantene viser til at strømprisene nå er historisk høye, og har tre forslag som jeg i dette brevet gir min vurdering av.

Forslag 1: *"Stortinget ber regjeringen snarest komme tilbake til Stortinget med forslag til en ekstraordinær engangsutbetaling for å dekke de økte strømutgiftene gjennom vinteren til alle som kvalifiserer til å motta bostøtte i minst én av månedene i fjerde kvartal av 2021. Denne ekstra utbetalingen av bostøtte for å dekke høye strømutgifter skal ikke gå til fratrukk i andre ytelser."*

Regjeringen deler bekymringen for at de høye strømprisene er krevende for dem med lave inntekter. Derfor la regjeringen 22. oktober fram Prop. 8 S (2021–2022) Endringer i statsbudsjettet 2021 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet (ekstra utbetaling til mottakere av bostøtte som hjelp til å dekke høye strømutgifter). I proposisjonen foreslår regjeringen å øke bevilgningen til bostøtte i 2021 for å dekke en ekstraordinær utbetaling til bostøttemottakere i de delene av landet med høyest strømpriser. Forslaget innebærer en tilleggsbevilgning på 202 mill. kroner.

Med dette forslaget vil hver husstand kunne få en engangsutbetaling på 2 950 kroner, og 120 kroner i tillegg per person ut over den første. Den ekstraordinære situasjonen med høye strømpriser gjelder i hovedsak områdene sør for Sognefjorden og Dovrefjell. Regjeringen

foreslår derfor at ekstrabetalingen avgrenses til fylkene Vestland, Rogaland, Agder, Vestfold og Telemark, Innlandet, Oslo og Viken, samt Røros kommune i Trøndelag.

Dersom Stortinget vedtar forslaget innen 10. november, vil selve utbetalingen skje 20. november. Den ekstraordinære utbetalingen gjøres til dem som har rett på bostøtte i oktober (bostøtte utbetales etterskuddsvis den 20. hver måned), og skjer samtidig som ordinær bostøtte blir utbetalt.

Forslagstillerne foreslår at en ekstraordinær engangsutbetaling skal gå til alle som kvalifiserer til bostøtte i minst én av månedene i fjerde kvartal av 2021. Det var mottakere i september som ikke har rett på bostøtte i oktober, og det vil komme til noen nye mottakere i november og desember. Forslaget til representantene er imidlertid ikke gjennomførbart slik systemene til Husbanken er i dag. Husbanken må i så fall utvikle systemet, noe som krever tid og flere ressurser. Jeg vil derfor ikke tilrå en slik løsning.

Forslagsstillerne foreslår også at den ekstraordinære engangsutbetalingen ikke skal gå til fratrukk i andre ytelser. Så langt departementet kjenner til, vil det være økonomisk sosialhjelp som eventuelt kan bli redusert som følge av økt bostøtte. Jeg mener at slike føringer ved enkeltbevilgninger bør unngås. De kan skape usikkerhet både for kommunene og innbyggerne, og utfordrer prinsippene for sosialhjelp. Samtidig kan det være at den ekstraordinære utbetalingen ikke fullt ut kompensere for økte strømutfgifter. Kommunen må derfor på vanlig måte gjøre en konkret og individuell vurdering av utgiftene til dem som søker om sosialhjelp, inkludert nødvendige utgifter til strøm.

Siden vi er i en ekstraordinær situasjon, vil Arbeids- og inkluderingsministeren minne kommunene om at det skal tas hensyn til høye strømutfgifter ved utmåling av sosialhjelp.

Forslag 2: *"Stortinget ber regjeringen opprette en midlertidig ordning hvor også de som i dag ikke mottar bostøtte, kan søke om dekning av høye oppvarmingskostnader dersom de har lav inntekt og høye boutgifter."*

Jeg mener at det å opprette en ny midlertidig ordning ikke er hensiktsmessig. Det er administrativt svært ressurskrevende, og tar tid å gjennomføre i praksis. Jeg vil heller tilrå at eksisterende ordninger benyttes i størst mulig grad framfor å opprette nye midlertidige, jfr. også det som er sagt over om sosialhjelp.

Forslag 3: *"Stortinget ber regjeringen legge fram en sak for Stortinget som sikrer at el- og oppvarmingskostnader medregnes i grunnlaget for utbetaling av bostøtte for alle grupper, uavhengig av om dette betales gjennom husleie eller felleskostnader eller ikke er inkludert i disse."*

Dersom strømutfgifter skal tas med i beregningen av bostøtte, må regelverket for bostøtte endres. Hittil har enkeltutbetalingene for økte strømutfgifter blitt gjort utenfor regelverket. Det er *systemet* for bostøtte som har blitt brukt for å nå ut til en utsatt gruppe på en effektiv måte.

Dersom strømgifter skal legges til i beregningen av bostøtte, er det flere aspekter å ta hensyn til. Det må blant annet tas hensyn til om det skal være en sjablong (som noen grupper i bostøtten allerede har i dag), eller om faktiske strømgifter skal legges til grunn. Dette vil kreve en del utredning før spørsmålet er tilstrekkelig belyst.

En ekspertgruppe gjennomgår nå dagens bostøtte. Ekspertgruppen skal evaluere dagens bostøtteordning, og foreslå innretning på en fremtidig bostøtteordning. Ett av spørsmålene ekspertgruppen skal vurdere, er hvordan endringer i strømpriser i større grad skal reflekteres i nivået på bostøtten. Ekspertgruppen legger fram sin rapport 1. mai 2022. Jeg vil derfor anbefale å avvente spørsmålet inntil vi har mottatt ekspertgruppens rapport.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Bjørn Arild Gram". The signature is written in a cursive, flowing style.

Bjørn Arild Gram

